

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Wereld Natuur Fonds
T.a.v. mevrouw N. Oerlemans, Hoofd Nederland (WWF-NL)
Postbus 7
3700 AA ZEIST

**Directoraat-generaal Natuur
en Visserij**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum

Betreft Uw brief van 19 december jl. inzake de verordening Natuurherstel

Ons kenmerk
DGNV / 26419765

Geachte mevrouw Oerlemans,

Graag wil ik u bedanken voor uw brief van 19 december jl. waarin u mij en andere bewindspersonen oproept om de Europese noodzaak en de ambitie voor natuurherstel, zoals verwoord in de Europese concept-verordening Natuurherstel, expliciet te omarmen.

Zoals u weet, onderkent het kabinet het belang van natuurherstel voor het behalen van een gunstige staat van instandhouding. Het kabinet onderschrijft tevens de analyse van de Commissie dat het gevoerde Europese beleid ten aanzien van het herstellen en versterken van biodiversiteit tot nu toe te weinig effect heeft gehad en daarmee de urgentie om krachtig beleid te voeren. Dat is ook de reden voor de intensivering van het ambitieuze, staand nationaal beleid dat het kabinet heeft ingezet via de systeembenadering, zoals onder de essentie van het Nederlands beleid beschreven, én extra impulsen zoals het Programma Natuur, het NPLG en Programma Noordzee.

Tegelijkertijd ziet het kabinet een spanningsveld met andere grote maatschappelijke opgaven in het dichtbevolkte Nederland. De wijze waarop het voorstel de doelstellingen beoogt te bereiken heeft namelijk een te grote impact op andere beleidsterreinen. Deze spanning komt met name voort uit het verslechtingsverbod buiten de beschermde gebieden en de invulling daarvan. Vanwege een gebrek aan flexibiliteit bij de voorgestelde EU-regels t.a.v. dit verbod voorziet het kabinet onaanvaardbare gevolgen voor de Nederlandse samenleving, bijvoorbeeld bij de aanleg en onderhoud van infrastructuur en/of de woningbouw, de transitie van de landbouw en het uitvoering geven aan de energietransitie. Dat weegt zo zwaar dat het voorstel op dit punt niet geschikt en noodzakelijk is om het doel van het voorstel te bereiken.

Zoals nu voorgesteld, wordt verwacht dat een beoordeling van geval tot geval op projectniveau nodig is en kan alleen in heel beperkte situaties vergunning worden verleend om projecten gericht op de eerder genoemde maatschappelijke opgaven uit te voeren. In een land met een groot aantal gelijktijdige ruimtelijke opgaven, zal dit bijdragen aan een verdere impasse. De verwachting van het kabinet is dat dit verder zal leiden tot aanvullende beperkingen voor de realisatie van projecten,

zoals op het gebied van woningbouw, infrastructuur en de energietransitie en bovendien verdere administratieve lasten als gevolg zal hebben.

Het kabinet gaat zich allereerst richten op betere naleving van de huidige afspraken alvorens nieuwe afspraken te maken waarvan de gevolgen naar verwachting zeer groot zijn. Daarbij moet opgemerkt worden dat het juist de insteek is van de energietransitie om stikstof en broeikasgasemissies aan te pakken en daarmee de natuur en klimaat daadwerkelijk te helpen. Hierbij is enige ruimte nodig.

Het is dit spanningsveld tussen gedeelde ambities en de effecten op andere grote maatschappelijke opgaven dat het kabinet een terughoudende positie inneemt bij de verdere gesprekken en onderhandelingen over de verordening.

Daarbij is de Nederlandse inzet erop gericht om de ambitie van de concept-verordening te behouden, maar meer ruimte te verwerven bij de wijze waarop deze ambitie wordt bereikt.

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof